

TOELICHTING BIJ DE WINTERBEDKAART VOOR DE WATERTOETS 2005

Ontwerpversie 27 oktober 2005

Doel van de winterbedkaart is het aanduiden van de gebieden waar veranderingen van bodemgebruik aanleiding kunnen geven tot een gewijzigd afvoergedrag in geval van overstroming van het gebied. Bepaalde vormen van bodemgebruik of vegetatie worden gekenmerkt door een hoge “ruwheid”, waardoor zij een hogere stromingsweerstand hebben vergeleken met andere vormen van bodemgebruik. Zo zal een bebost valleigebied dat occasioneel overstroomt aanleiding geven tot het optreden van hogere waterpeilen bij eenzelfde overstroming, vergeleken met een niet bebost gebied.

Omdat dergelijke veranderingen in peilen en stroomsnelheden maar relevant zijn voor relatief omvangrijke overstromingsgebieden, werd de winterbedkaart beperkt tot de gebieden die onderhevig zijn aan overstromingen vanuit de bevaarbare waterlopen. De term winterbed wordt in Vlaanderen ook alleen gebruikt voor de gebieden die bevaarbare waterlopen bij zeer hoge waterafvoeren innemen.

Voor de opmaak van de winterbedkaart werd dan ook vertrokken van de MOG-T100 kaart zoals ze door AWZ werd opgemaakt langsheen de bevaarbare waterlopen. Voor de werkwijze hiervoor wordt verwezen naar de toelichtingsnota die hoort bij de watertoetskaart met de overstromingsgevoelige gebieden. Enkel rond de Maas en het Getijdengebied van de Schelde werden de winterdijken relevant geacht. Hier werden alle gebieden die binnen deze winterdijken vallen overgenomen. Hiertoe werd voor de Maas via Arcview 3.2 een polyline samengesteld en werd het gebied tussen deze winterdijken en de Grensmaas aangeduid als winterbed. Voor de Schelde werd vertrokken van de opmetingen die uitgevoerd zijn in het kader van het sigmaplan. Deze bestanden zijn via Autocad Map gecontroleerd en knooppunten zijn verbonden zodat een ononderbroken lijn gecreëerd werd die omgezet is naar een polygoon.

Op de kaart bevinden er zich nog sommige valleigebieden langsheen onbevaarbare waterlopen. De reden hiervan is dat deze waterlooptrajecten mee gemodelleerd werden samen met de aangrenzende bevaarbare waterloop. Ter hoogte van samenvloeiingen is de grenslijn van de invloedzone van de bevaarbare waterloop niet altijd op een eenvoudige wijze te trekken. In toekomstige versies van de kaart zal hieraan extra aandacht worden besteed.